

Projekti i aktivnosti Povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije (3)

7 AGDEB (IKA) 22.08.2024. / 15:23

U trećem članku projekta za poticanje novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije (AEM) predstavljamo projekte i aktivnosti Povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije.

Pastoral osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije živ je i živahan već šest godina, a kroz proteklo razdoblje aktivnosti i projekti rastu i šire se za sve veći broj osoba s invaliditetom (dalje OSI). Cilj pastoralne je da se pastoralni rad s OSI preslika i na život župne zajednice kako OSI ne bi svo vrijeme dolazile samo na jednu župu u Varaždinu, nego da se i uključe u život njihovih matičnih župa. U tome uvelike mogu pomoći projekti i aktivnosti koje povjerenik za pastoral OSI i članova njihovih obitelji vlč. Leonardo Šardi aktivno provodi iz godine u godinu. I ovoga ljeta u sklopu spomenutog pastoralne održani su uhodani projekti, programi, radionice i duhovne obnove, a zajednica Bartimej svoje redovite susrete ima tijekom cijele pastoralne godine.

Sve navedeno namijenjeno je OSI, ali i njihovim obiteljima te napose volonterima koji su aktivni u zajednici „Bartimej“, ali i onima koji će se jednog dana možda aktivnije i redovitije uključiti u rad s OSI. Navodimo nekoliko projekata i aktivnosti koji su održani ovoga ljeta koji daju medijsku vidljivost ovome pastoralu te destigmatiziraju OSI. Želja je osvijestiti ljude da kada je riječ o OSI, da nije riječ o njima, drugačijima, nego o nama, jednoj, živoj zajednici koja ima različite potrebe, ali i različite mogućnosti.

Na ovogodišnjim ljetnim susretima, odnosno projektima, formirali su se volonteri koji će raditi u pastoralu u sklopu Povjerenstva za pastoral OSI i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije. Također, organizirana je i jedna duhovnu obnovu za članove obitelji OSI te duhovno-ljetni susret za OSI koje su se međusobno upoznavale, ali i družile s volonterima kroz tri dana u Pastoralnom centru u Ludbregu.

Detaljnije se upoznajemo s „Projektnim tjednom Bartimej 2024.“ koji se u organizaciji Povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije te u suradnji s međunarodnom Zakladom „socioMovens. Giving Europe a soul“ održao od 24. do 28. lipnja u Varaždinskoj biskupiji.

Mladi polaznici projektnog tjedna kroz pet dana bolje su se upoznawali s potrebama i mogućnostima OSI. Posjećivali su domove za djecu, različite udruge osoba s invaliditetom, aktivno sudjelovali u raznim edukacijama i radionicama te su, kao posebnost, svakodnevno sudjelovali na misi u Ludbregu gdje su bili smješteni. Bili su terenski vrlo aktivni te su se svakoga dana uputili u jedan grad kako bi se sa svime spomenutim bolje upoznali. Tako su posjećivali domove i udruge u Ludbregu, Čakovcu, Podturenu, Varaždinu, Đurđevcu i Hrvatskom Leskovcu.

Od spomenutih gradova, izdvajamo Čakovec i Dnevni boravak „Dr. Antun Bogdan“ u kojem su mladi imali susret s djecom s različitim (težim) oblicima invaliditeta. Ondje su imali različite edukacije i radionice koje su održali stručnjaci, djelatnici Dnevnog boravka.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Voditeljica Dnevnog boravka i logopedinja Kristina Novaković upoznale je mlade s ovom ustanovom i s djecom s višestrukim dijagnozama koja dolaze na nekoliko sati dnevno u Boravak. Pojasnila je na koji način komuniciraju djeca koja ne govore te ih upoznala s različitim uređajima koji im pomažu u komunikaciji. Djelatnici su toga dana pripremili i nekoliko radionica, a koje su uključivale i izravan kontakt s djecom, korisnicima Doma.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

„Volonteri su nam vrlo važni u našem djelovanju. Oni nam održavaju radionice, pratnja su nam u vožnji u kombiju s kojim djecu dovozimo i odvozimo iz Doma. Važni su nam i kako bi se naši korisnici socijalizirali, da bi se priviknuli na prisustvo nepoznatih osoba. Mislim da je dobro biti otvoren i pristupačan prema OSI, posebice prema onima s velikim teškoćama, jer je prisutna velika stigma, ali i strah. Ljudi ne znaju pristupiti OSI. Ne znaju s njima komunicirati i ne znaju kako se ponašati u njihovu društvu“, rekla je Novaković i navela nekoliko nepoželjnih primjera ponašanja prema OSI.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Ističe kako je njihova misija spriječiti institucionalizaciju djece, odnosno da barem dio dana djeca provode izvan obiteljskoga doma, kako bi se očuvalo mentalno i fizičko zdravlje obitelji. „S roditeljima komuniciramo svaki dan, organiziramo roditeljske sastanke, formalna i neformalna druženja, organiziramo izlete i hodočašća. Jer, roditelji žive kao otoci, izolirani su. 24 sata su uz svoju djecu i nemaju priliku sresti roditelje koji se nalaze u istoj situaciju“, svjedoči Novaković te ističe kako je upravo njihov Dom mjesto na koje roditelji rado dolaze i uključuju se u različite inicijative i odgovaraju na različite poticaje.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Inače, Dnevni boravak „Dr. Antun Bogdan“ djeluje od 1996. godine. Pokojni vlč. Antun Bogdan ostavio je svoju kuću i dvorište za djecu s teškoćama. S vremenom se počeo graditi paviljon u dvorištu koji je svečano otvoren početkom 2000.-ih s kapacitetom za 20 osoba. „Napredovali smo, standardi su se povećali, trudimo se ulagati u ljudske resurse i u materijalne sredstva kako bismo što kvalitetnije brinuli o djeci, ali i o roditeljima i obiteljima“, navela je te pojasnila kako Dom djeluju u sklopu Caritasa Varaždinske biskupije.

Mateja Sabljak, psihologinja u Dnevnom boravku, radi i u psihosocijalnoj podršci za djecu s različitim teškoćama, a u posljednje vrijeme, kako ističe, sve više joj dolaze djeca s problemima u ponašanju. Ona je za mlade organizirala radionicu u kojoj su pomoću rečenica, gesta i mimike trebali objasniti neku svoju potrebu, odnosno „obuti“ cipele korisnika. Razmišljali su i o tome što mogu naučiti od OSI, ali i što im mogu ponuditi, kako im biti podrška.

Sandra Paragin, rehabilitatorica, napravila je pak jednu kreativnu radionicu. Njezina radionica „Sunce“ je kroz vizualne, auditivne i taktilne medije pomogla korisnicima i mladima ostvariti lakšu komunikaciju. „Mislim da smo uspjeli i da smo ostvarili cilj radionice. U evaluacijskom upitniku mladi su rekli da su se uspjeli povezati s korisnicima kroz geste, mimiku, pokrete, osmijehe“, ističe Paragin i navodi kako kreativne radionice pomažu u lakšoj komunikaciji s djecom, ali i potiču korisnike da i oni naprave pokoji korak naprijed, odnosno da shvate i da oni imaju različite sposobnosti.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Polaznici projekta uputili su se potom prema Varaždinu na zajednički ručak, a u poslijepodnevним satima sudjelovali su na još jednoj edukaciji i radionici koju je vodila Ivana Peček, vjeroučiteljica, defektologinja i logoterapeutkinja u „Centru za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar“ u Varaždinu. „Na radionicama pod nazivom ‘Hodaj u mojim

cipelama' mladi su slušali osnove o oštećenjima vida, intelektualnim teškoćama i poremećajima iz autističnog spektra. Osim teorijskog djela, uz različite vježbe mogli su stati u njihove cipele i osjetiti tračak njihovog doživljavanja okoline i svijeta u kojem živimo. Svaku vježbu mladi su doživjeli na svoj jedinstven način, nekima su bile izazovne, drugima manje izazovne, ali bitno je da su osjetili kako je biti osoba s određenom teškoćom", istaknula je Peček, inače i članica Povjerenstva za pastoral osoba s invaliditetom i članova njihovih obitelji Varaždinske biskupije.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Uslijedilo je još druženje sa zajednicom „Bartimej“ koja se četvrtkom okuplja u Župi sv. Josipa na varaždinskoj Banfici te sudjelovanje na večernjoj misi.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Ukratko smo prikazali jedan aktivan dan mladih polaznika „Projektnog tjedna Bartimej 2024.“, prepun mogućnosti za naučiti nešto novo, ali i za povećati empatiju te steći hrabrost za pristup osobama s invaliditetom.

Ovaj, ali i preostala četiri dana, praćena su pod budnim okom Gregora Christiansmeyera iz Njemačke. Referent je za suradnju socijalnog instituta „Kommende Dortmund“ i međunarodne Zaklade „socioMovens. Giving Europe a soul“ nadbiskupije Paderborn koja je zadužena za umrežavanje mladih, s ciljem da zajedničkim snagama vrate dušu Europi koju je, kako navodi, izgubila te da se mladi senzibiliziraju za osobe koje žive na rubu društva. Zanimljivost koju doznajemo je i da ovaj njemački crkveni projekt nije povezan samo s katolicima, nego primjerice surađuje i s ortodoksnim kršćanima.

Christiansmeyer ističe kako mu je ovaj projekt jako drag te da se lijepo osjeća među mladima, ali i među suradnicima ovoga pastoralna koje poznaje iz konteksta nekih drugih stručnih usavršavanja u Njemačkoj i Poljskoj. „Drago mi je da sam svjedočio kako pastoral OSI u Varaždinskoj biskupiji odlično funkcionira u praksi. Sviđa mi se suradnja Povjerenstva pastoralna OSI s pastoralnim centrom u Ludbregu. Posebno mi je drago vidjeti mlade koji su u projektu sudjelovali još 2015. i 2016. godine. Lijepo je svjedočiti suradnji i zajedništvu mladih i OSI“, kazao je ovaj mladi referent.

Navodi i da je ovakva praksa slična i u drugim zemljama Europe, ali su teme drugačije. Radi se o usamljenim ljudima, ljudima na ulici, djeci s psihičkim teškoćama i sl. „Prekrasno je to što unutar različitih tema ipak prelazimo granice Europe, rastemo u zajedništvu i što možemo učiti jedni drugih. Mi možemo učiti iz primjera Poljske, ali i Poljska iz primjera Hrvatske“, ističe.

Foto: Branimir Gubić // Bartimej 2024.

Nakon što se vrati u Njemačku podnijet će izvještaj kako je protekao projektni tjedan jer se dijelovi projekta i financijski podupiru. No, ističe, to je manje važno, važnije je zajedništvo i iskustvo mladih kojem je svjedočio i koje se može primijeniti i u drugim zemljama. Veseli se povratku u Hrvatsku u ožujku iduće godine, kad će zajedno s predstavnicima drugih europskih zemlja u Ludbregu imati radni sastanak.

Osim što se Europa, odnosno Njemačka, može uvjeriti u uspješnost „Projektnog tjedna Bartimej“, za nadati se je da će ovaj i mnoge druge slične projekte prepoznati i ljudi u Hrvatskoj, napose svećenici koji u svojim župama mogu i trebaju uključiti OSI u život župne zajednice. I oni će se, kao i mladi Christiansmeyer, uvjeriti kako je lijepo biti zajedno jer „Doista, kao što je tijelo jedno te ima mnogo udova, a svi udovi tijela iako mnogi, jedno su tijelo – tako i Krist. Ta u jednom Duhu svi smo u jedno tijelo kršteni, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni. I svi smo jednim Duhom napojeni. Ta ni tijelo nije jedan ud, nego mnogi.“ (1. Kor 12, 12-14).

Članci objavljeni u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije:

1. **Mi, ne oni – inkluzija osoba s invaliditetom u život i poslanje Crkve (1)**
2. **Svjedočanstva volontera o motivaciji i iskustvima rada u pastoralu osoba s invaliditetom (2)**

* * *

Autor: Branimir Gubić, vanjski suradnik Hrvatske katoličke mreže
(branimir.gubic@hkm.hr)

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije. Dozvoljeno je prenošenje sadržaja uz objavu izvora i imena autora.

Mi ne oni – inkluzija osoba s invaliditetom u život i poslanje Crkve

Daljnje korištenje vijesti u medijima samo uz prethodno odobrenje izdavača.
Sva prava pridržana © 2018 - 2024 Hrvatska katolička mreža